

www.welcomeworkproject.eu

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Welcome Work
Resources by Welcome Work
Consortium is licensed under CC BY-
SA 4.0 -
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

PRAWO DO PRACY W IRLANDII – PRZEWODNIK DLA UCHODźCÓW

| PRAWO DO PRACY W IRLANDII – PRZEWODNIK DLA UCHODźCÓW

Wprowadzenie

Niniejszy przewodnik wyjaśnia, kto może pracować w Irlandii, jakie dokumenty są wymagane, jak potwierdzić swoje prawa oraz jakie kroki należy podjąć przed rozpoczęciem pracy. Jest on przeznaczony dla osób, które niedawno przybyły do Irlandii i objęte są ochroną międzynarodową, ochroną tymczasową lub nadal oczekują na decyzję w sprawie wniosku o azyl. Jego celem jest przekazanie prostych, praktycznych informacji, abyś mógł zrozumieć swoje prawa i rozpocząć pracę legalnie oraz z pewnością siebie.

Irlandia oferuje kilka form ochrony osobom uciekającym przed konfliktami, prześladowaniami lub kryzysami humanitarnymi, a każda z nich ma inne zasady dotyczące wejścia na rynek pracy. Niektórzy zyskują prawo do pracy od razu po otrzymaniu pozwolenia na pobyt, podczas gdy inni mogą musieć poczekać krótki czas lub ubiegać się o konkretny rodzaj zezwolenia. Ponieważ zasady te różnią się w zależności od tego, czy jesteś uchodźcą, osobą objętą ochroną uzupełniającą, posiadaczem ochrony tymczasowej czy osobą ubiegającą się o azyl, ważne jest, aby dokładnie zrozumieć, do której kategorii należysz.

Twoje prawo do pracy w Irlandii zależy od posiadanych dokumentów imigracyjnych, takich jak zezwolenie na pobyt, zezwolenie na ochronę tymczasową lub zezwolenie na dostęp do rynku pracy (LMA), jeśli jesteś uprawnionym osobą ubiegającą się o azyl. Pracodawcy muszą sprawdzić te dokumenty przed zatrudnieniem, więc dokładna znajomość posiadanych zezwoleń — oraz upewnienie się, że są one ważne — pomoże Ci uniknąć trudności podczas rekrutacji i zapewni pełną ochronę zgodnie z irlandzkim prawem pracy.

Rozumiejąc swój status, dbając o aktualność dokumentów i wykonując odpowiednie kroki przed rozpoczęciem pracy, możesz bezpiecznie i legalnie wejść na irlandzki rynek pracy. Niniejszy przewodnik jasno wyjaśnia każdy etap i zawiera linki do wiarygodnych źródeł, dzięki czemu wiesz, gdzie uzyskać pomoc, gdzie sprawdzić oficjalne przepisy i jak przygotować się do podjęcia pracy w Irlandii.

01

Zrozumienie różnych rodzajów ochrony prawnej w Irlandii

| Zrozumienie różnych rodzajów ochrony prawnej w Irlandii

Aby legalnie pracować w Irlandii, ważne jest, aby zrozumieć, jaki status ochronny posiadasz i jakie prawa się z nim wiążą. Irlandia uznaje kilka kategorii ochrony dla osób uciekających przed konfliktem, prześladowaniami lub poważną krzywdą, a każda kategoria ma swoje własne zasady dostępu do rynku pracy. Twoje prawo do pracy zależy bezpośrednio od zezwolenia wydanego Ci przez władze irlandzkie.

Status uchodźcy

Jeśli przyznano Ci status uchodźcy, otrzymujesz silną ochronę na mocy prawa irlandzkiego i międzynarodowego. Otrzymasz zezwolenie na pobyt znane jako **Stamp 4**, które daje Ci pełny dostęp do zatrudnienia. Nie potrzebujesz oddzielnego zezwolenia na pracę i możesz pracować w dowolnym sektorze w Irlandii. Więcej informacji można uzyskać w Biurze Ochrony Międzynarodowej: <https://www.ipo.gov.ie/en/ipo/pages/permissiontoremain>

Ochrona uzupełniająca

Jeśli nie spełniasz wszystkich kryteriów prawnych definicji uchodźcy, ale nadal grozi Ci poważna krzywda w Twoim kraju pochodzenia, możesz otrzymać ochronę uzupełniającą. Status ten daje Ci takie same prawa do pracy jak uznanemu uchodźcy. Otrzymasz również **Stamp 4**, który potwierdza Twoje pozwolenie na pobyt i pracę w Irlandii. Wskazówki można znaleźć na stronie IPO: <https://www.ipo.gov.ie/en/ipo/pages/permissiontoremain>

Ochrona tymczasowa

Ochrona tymczasowa jest udzielana w określonych sytuacjach humanitarnych i zapewnia natychmiastowy dostęp do pracy. Po otrzymaniu ochrony tymczasowej wydawane jest zezwolenie potwierdzające legalny pobyt oraz prawo do podjęcia zatrudnienia bez konieczności uzyskania dodatkowego zezwolenia na pracę. Aktualne informacje na temat zasad ochrony tymczasowej publikuje Ministerstwo Sprawiedliwości: <https://www.irishimmigration.ie/>

Osoby ubiegające się o azyl oczekujące na decyzję

Jeśli złożyłeś wniosek o ochronę międzynarodową i oczekujesz na decyzję, nie masz prawa do natychmiastowego podjęcia pracy. Jeśli jednak minęło **sześć miesięcy** od złożenia wniosku i nie zapadła jeszcze decyzja w pierwszej instancji, możesz ubiegać się o **zezwolenie na dostęp do rynku pracy (LMA)**. Po jego uzyskaniu zezwolenie to pozwala na legalną pracę lub prowadzenie działalności na własny rachunek. Pełne informacje na temat uprawnień i wymagań dotyczących LMA są dostępne tutaj: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Zrozumienie, która kategoria dotyczy Ciebie, pomoże Ci dowiedzieć się, kiedy możesz rozpocząć pracę, jakie dokumenty musisz okazać pracodawcom oraz jakie kroki musisz podjąć, aby legalnie wejść na rynek pracy.

| Dokumenty potrzebne do legalnej pracy

Dokumenty, które musisz okazać pracodawcy, zależą od rodzaju ochrony lub statusu imigracyjnego, jaki posiadasz. W Irlandii prawo do pracy jest bezpośrednio związane z pozwoleniem na pobyt lub zezwoleniem wydanym przez władze. Pracodawcy muszą sprawdzić te dokumenty przed zatrudnieniem.

W przypadku uznanych uchodźców i osób objętych ochroną uzupełniającą

Jeśli przyznano Ci status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, otrzymasz zezwolenie typu „Stamp 4”. Znajduje się ono na Twojej **karcie irlandzkiego zezwolenia na pobyt (IRP)**, znanej wcześniej jako karta GNIB. Zezwolenie typu „Stamp 4” potwierdza Twoje prawo do pracy bez konieczności uzyskiwania oddzielnego zezwolenia na pracę. Pracodawcy muszą jedynie zweryfikować Twoją kartę IRP oraz Twoją tożsamość. Informacje na temat zezwoleń Stamp 4: <https://www.irishimmigration.ie/irish-residence-permit-irp/>

Dla osób objętych ochroną tymczasową

Osoby objęte ochroną tymczasową otrzymują zezwolenie, które obejmuje prawo do pracy. Potwierdza to pismo dotyczące ochrony tymczasowej lub dokument zezwalający. Po otrzymaniu tego zezwolenia możesz natychmiast podjąć pracę i nie potrzebujesz pozwolenia na pracę. Pracodawcy sprawdzają, czy Twój dokument dotyczący ochrony tymczasowej jest ważny i aktualny. Aktualności dotyczące ustaleń dotyczących ochrony tymczasowej: <https://www.irishimmigration.ie/>

Dla osób ubiegających się o azyl z prawem do pracy

Osoby ubiegające się o azyl nie mają prawa do natychmiastowego podjęcia pracy. Jeśli jednak minęło sześć miesięcy od złożenia wniosku o ochronę międzynarodową i nie zapadła jeszcze pierwsza decyzja, można ubiegać się o **zezwolenie na dostęp do rynku pracy (LMA)**. Po uzyskaniu tego zezwolenia można podjąć pracę lub prowadzić działalność na własny rachunek.

Aby legalnie pracować, musisz pokazać pracodawcy:

- pismo potwierdzające zezwolenie na dostęp do rynku pracy oraz
- potwierdzenie złożenia wniosku lub kartę osoby ubiegającej się o azyl potwierdzającą tożsamość

Bez zezwolenia LMA osoby ubiegające się o azyl nie mogą pracować.

Szczegółowe informacje na temat uprawnień do LMA i składania wniosków: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Dokumenty tożsamości

Wszyscy pracownicy w Irlandii muszą być w stanie potwierdzić swoją tożsamość. Możesz zostać poproszony o okazanie:

- paszport lub uznany dokument podróży
- krajowy dowód tożsamości (jeśli jest akceptowany)
- kartę IRP lub dokument o tymczasowej ochronie

Pracodawcy mają prawny obowiązek potwierdzenia Twojej tożsamości i prawa do pracy przed zatrudnieniem.

| Jak sprawdzić, czy masz prawo do pracy

Jeśli nie masz pewności, czy obecnie posiadasz pozwolenie na pracę w Irlandii, istnieje kilka sposobów potwierdzenia Twojego statusu. Twoje prawa do pracy zależą od wydanych Ci dokumentów oraz rodzaju posiadanej ochrony.

Sprawdź swoje zezwolenie na pobyt (Stamp 4)

Jeśli posiadasz status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, Twoje **irlandzkie zezwolenie na pobyt (IRP)** powinno zawierać **pieczęć 4**. Pieczęć ta potwierdza, że możesz pracować bez dodatkowego zezwolenia na pracę. Jeśli Twoje IRP zawiera pieczęć 4 i jest ważne, możesz natychmiast podjąć pracę.

Informacje na temat zezwoleń na pobyt: <https://www.irishimmigration.ie/irish-residence-permit-irp/>

Sprawdź, czy posiadasz ochronę tymczasową

Jeśli posiadasz ochronę tymczasową, Twoje zezwolenie lub dokument potwierdzający ochronę tymczasową potwierdzi, że masz prawo do pracy. Zezwolenie to zazwyczaj daje Ci prawo do natychmiastowego podjęcia pracy. Jeśli nie masz pewności, możesz sprawdzić swoje dokumenty lub odwiedzić oficjalną stronę internetową urzędu imigracyjnego, aby uzyskać aktualne informacje: <https://www.irishimmigration.ie/>

Sprawdź swoje dokumenty azylowe

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl, Twoje prawo do pracy zależy od dwóch czynników:

1. **od tego, jak długo czekasz na pierwszą decyzję, oraz**
2. **czy otrzymałeś zezwolenie na dostęp do rynku pracy (LMA).**

Możesz ubiegać się o zezwolenie LMA, jeśli minęło **sześć miesięcy** od złożenia wniosku i nie zapadła jeszcze decyzja w pierwszej instancji. Po zatwierdzeniu pismo LMA potwierdza Twoje prawo do legalnej pracy. Jeśli posiadasz jedynie kartę wniosku o azyl lub pokwitowanie, bez zezwolenia LMA, nie masz jeszcze uprawnień do pracy. Pełne wytyczne dotyczące LMA: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Sprawdź, czy Twoje dokumenty są ważne

Twoje prawo do pracy jest ważne tylko wtedy, gdy Twoje dokumenty są aktualne. Wygasa karta IRP, pismo o ochronie tymczasowej lub zezwolenie LMA mogą spowodować zawieszenie Twoich praw do pracy. Ważne jest, aby regularnie sprawdzać daty ważności i wcześniej rozpocząć proces odnowienia.

W razie wątpliwości skontaktuj się z urzędnikami imigracyjnymi

W razie jakichkolwiek wątpliwości dotyczących Twojego statusu lub dokumentów możesz skontaktować się z odpowiednimi organami imigracyjnymi lub urzędem, który wydał Twoje zezwolenie. Urzędnicy ci mogą potwierdzić, czy obecnie masz prawo do pracy oraz jakie kroki należy podjąć w przypadku braku dokumentu lub jego wygaśnięcia.

| Obowiązki pracodawców w Irlandii

Pracodawcy w Irlandii mają określone obowiązki prawne związane z zatrudnianiem uchodźców, osób objętych ochroną uzupełniającą, posiadaczy ochrony tymczasowej oraz osób ubiegających się o azyl, które posiadają zezwolenie na pracę. Zrozumienie tych obowiązków może pomóc w uniknięciu nieporozumień i zapewnić płynne oraz zgodne z prawem rozpoczęcie zatrudnienia.

Jeśli posiadasz status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Pracodawcy muszą sprawdzić Twoje **irlandzkie zezwolenie na pobyt (IRP)** z **pieczęcią 4**, która potwierdza Twoje prawo do pracy bez ograniczeń. Po zweryfikowaniu Twojej tożsamości i zezwolenia proces rekrutacji przebiega normalnie. Nie jest wymagane żadne zezwolenie na pracę ani dodatkowe upoważnienie.

Oficjalne informacje dotyczące IRP: <https://www.irishimmigration.ie/irish-residence-permit-irp/>

Jeśli masz ochronę tymczasową

Jeśli korzystasz z ochrony tymczasowej, Twoje prawo do pracy potwierdza pismo zezwalające lub dokument o ochronie tymczasowej. Pracodawcy muszą jedynie sprawdzić, czy dokument jest ważny i aktualny. Nie muszą ubiegać się o oddzielne zezwolenie na pracę ani zwracać się o zgodę do organów imigracyjnych.

Aktualności dotyczące ochrony tymczasowej: <https://www.irishimmigration.ie/>

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl z zezwoleniem na dostęp do rynku pracy (LMA)

Jeśli otrzymałeś **zezwoenie LMA**, pracodawcy muszą sprawdzić:

- pismo o zezwoleniu na dostęp do rynku pracy
- kartę osoby ubiegającej się o azyl lub dowód tożsamości

Po zatrudnieniu pracodawca musi wypełnić **formularz LMA5**, który jest standardowym oświadczeniem potwierdzającym zatrudnienie. Należy go złożyć w jednostce ds. dostępu do rynku pracy w ciągu **21 dni** od daty rozpoczęcia pracy.

Szczegółowe wytyczne dla osób ubiegających się o azyl: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Jeśli nie masz jeszcze pozwolenia na pracę

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl, która czeka na decyzję w sprawie LMA lub nadal znajdujesz się w pierwszych sześciu miesiącach procesu, pracodawca nie może Cię legalnie zatrudnić. Praca przed otrzymaniem zezwolenia może mieć wpływ na Twój wniosek lub przyszłe prawa imigracyjne.

Ogólne obowiązki wynikające z prawa pracy dla wszystkich pracodawców

Niezależnie od Twojego statusu pracodawcy w Irlandii muszą:

- wystawić pisemną umowę
- zarejestrować Cię w urzędzie skarbowym do celów podatkowych
- zapewnić Ci dostęp do odcinków wypłaty i praw pracowniczych
- zapewnić bezpieczne warunki pracy
- przestrzegać krajowych przepisów dotyczących płacy minimalnej
- traktować Cię tak samo jak każdego innego pracownika zgodnie z prawem irlandzkim

Informacje na temat praw pracowniczych w Irlandii: <https://www.gov.ie/en/policy/employment-rights/>

02

Przewodnik krok po kroku, jak rozpocząć pracę w Irlandii

Przewodnik krok po kroku dotyczący rozpoczęcia pracy w Irlandii

Poniższe kroki wyjaśniają, co należy zrobić przed złożeniem podania o pracę oraz jakie działania musi podjąć pracodawca przed rozpoczęciem pracy. Postępowanie zgodnie z każdym z tych kroków pomoże uniknąć opóźnień i zapewni pełną legalność zatrudnienia.

Krok 1 – Sprawdź swój status

Sprawdź, czy jesteś uchodźcą, osobą objętą ochroną uzupełniającą, posiadaczem ochrony tymczasowej czy osobą ubiegającą się o azyl. Uchodźcy i osoby objęte ochroną uzupełniającą posiadają pieczęć 4, która daje natychmiastowe prawo do pracy. Osoby ubiegające się o azyl uzyskują prawo do pracy dopiero po otrzymaniu zezwolenia na dostęp do rynku pracy (LMA) po upływie sześciu miesięcy.

Krok 2 – Przygotuj dokumenty

Zbierz dokumenty, które musisz pokazać pracodawcy. Mogą to być: karta IRP (z pieczętką 4), zaświadczenie o ochronie tymczasowej, karta osoby ubiegającej się o azyl oraz zezwolenie LMA, jeśli je posiadasz. Przygotuj paszport lub dokument podróży do celów identyfikacyjnych.

Krok 3 – Sprawdź, czy wszystko jest ważne

Twoje prawo do pracy obowiązuje tylko wtedy, gdy Twoje dokumenty są aktualne. Wygasła karta IRP, zaświadczenie o ochronie tymczasowej lub zezwolenie LMA mogą spowodować zawieszenie Twoich uprawnień do pracy. Rozpocznij proces odnowienia dokumentów z wyprzedzeniem, aby uniknąć opóźnień.

Krok 4 – Złóż wniosek o numer PPS, jeśli go nie posiadasz

Wszyscy pracownicy w Irlandii muszą posiadać numer PPS do celów podatkowych i związanych z zatrudnieniem. Można złożyć wniosek online za pośrednictwem Departamentu Ochrony Socjalnej.

Informacje: <https://www.gov.ie/en/service/12e6de-get-a-pps-number/>

Krok 5 – Pokaż swoje dokumenty pracodawcy

Przed zatrudnieniem pracodawcy muszą sprawdzić tożsamość pracownika oraz jego zezwolenie imigracyjne. Uchodźcy, osoby posiadające ochronę uzupełniającą oraz osoby posiadające ochronę tymczasową nie potrzebują zezwolenia na pracę. Osoby ubiegające się o azyl muszą przedstawić zezwolenie LMA.

Krok 6 – Pracodawca dokonuje wymaganej rejestracji

Po sprawdzeniu dokumentów pracodawca rejestruje Cię jako podatnika. Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl z zezwoleniem LMA, pracodawca musi również złożyć formularz LMA5 w ciągu 21 dni w celu potwierdzenia Twojego zatrudnienia.

Wytyczne LMA: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Krok 7 – Rozpocznij legalną pracę

Po wykonaniu przez pracodawcę niezbędnych czynności możesz rozpocząć pracę i będziesz objęty irlandzkim

| Utrzymanie ważności statusu

Twoje prawo do pracy w Irlandii zależy od ważności dokumentów imigracyjnych. Jeśli wygaśnie Twoja karta IRP, zezwolenie na ochronę tymczasową lub zezwolenie LMA, Twoje prawa do pracy mogą zostać zawieszone do czasu ich odnowienia. Regularne sprawdzanie dokumentów i wczesne odnawianie ich pomaga uniknąć problemów z pracodawcami.

Regularnie sprawdzaj daty ważności

Sprawdź datę ważności swojej **karty IRP**, dokumentu o ochronie tymczasowej lub **zezwolenia na dostęp do rynku pracy (LMA)**, jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl. Rozpocznij proces odnowienia na długo przed datą wygaśnięcia. Terminy spotkań i czas rozpatrywania wniosków mogą się różnić, więc wczesne podjęcie działań zapobiega przerwom w Twoich prawach do pracy.

Odnawianie dokumentów uchodźczych, ochrony uzupełniającej i ochrony tymczasowej

Jeśli posiadasz status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub ochronę tymczasową, musisz odnowić swoje zezwolenie przed upływem terminu ważności. Twoja karta IRP lub dokument o ochronie tymczasowej potwierdza Twoje prawo do pracy, dlatego ważne jest, aby były one aktualne. Pracodawcy mogą poprosić o dowód, że złożyłeś wniosek o przedłużenie, jeśli nowa karta nie została jeszcze wydana.

Oficjalne informacje dotyczące IRP: <https://www.irishimmigration.ie/irish-residence-permit-irp/>

Odnowienie zezwolenia na pracę jako osoba ubiegająca się o azyl

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl i posiadasz **zezwolenie LMA**, musisz zadbać o to, aby zezwolenie to pozostało ważne. Twoja zdolność do pracy zależy zarówno od ważności karty osoby ubiegającej się o azyl, jak i zezwolenia LMA. Jeśli którekolwiek z nich wygaśnie, Twoje prawo do pracy może zostać zawieszone do czasu zatwierdzenia przedłużenia.

Wytyczne dotyczące przedłużenia zezwolenia LMA: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

W przypadku zgubienia lub kradzieży dokumentów

W przypadku zgubienia lub kradzieży karty IRP, karty osoby ubiegającej się o azyl lub dokumentu o ochronie tymczasowej należy to zgłosić i jak najszybciej wystąpić o wydanie duplikatu. Brak dokumentu może utrudnić pracodawcy potwierdzenie tożsamości lub uprawnień do pracy.

Zachowaj kopie cyfrowe i papierowe

Wykonanie wyraźnych zdjęć lub skanów kluczowych dokumentów może okazać się pomocne w przypadku ich utraty lub zniszczenia. Kopie te nie zastępują oryginałów, ale są przydatne podczas zgłaszania utraty lub ubiegania się o wydanie duplikatu.

Zaktualizuj swoje dane kontaktowe

Jeśli zmienisz adres, powiadom o tym odpowiednie władze. Pisma dotyczące przedłużenia ważności, zawiadomienia o terminach spotkań i korespondencja imigracyjna mogą być wysyłane pocztą. Aktualizowanie adresu gwarantuje, że nie przegapisz ważnych informacji, które mogą wpłynąć na Twoje prawo do pracy.

| Co zrobić w przypadku zmiany pracy

Zmiana pracy w Irlandii jest zazwyczaj prosta dla osób posiadających prawo do pracy. Twoje zezwolenie na pracę jest powiązane z Twoim statusem imigracyjnym, a nie z konkretnym pracodawcą, więc możesz swobodnie podjąć nową pracę, o ile Twoje dokumenty pozostają ważne.

Jeśli posiadasz status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Jeśli na **karcie IRP widnieje pieczęć 4**, możesz zmienić pracodawcę w dowolnym momencie. Pieczęć 4 zapewnia pełny dostęp do rynku pracy, więc nie musisz ubiegać się o nowe zezwolenie na pracę ani aktualizować zezwolenia przy podejmowaniu nowej pracy. Wystarczy pokazać nowemu pracodawcy kartę IRP i dowód tożsamości.

Jeśli masz ochronę tymczasową

Osoby objęte ochroną tymczasową również mogą swobodnie zmieniać pracę. Twoje zezwolenie na ochronę tymczasową obejmuje prawo do pracy, niezależnie od pracodawcy. Rozpoczynając nową pracę, nowy pracodawca sprawdzi ważność Twojego dokumentu, a następnie zarejestruje Cię do celów podatkowych w zwykły sposób.

Informacje dotyczące ochrony tymczasowej: <https://www.irishimmigration.ie/>

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl z zezwoleniem na dostęp do rynku pracy (LMA)

Osoby ubiegające się o azyl, które posiadają zezwolenie LMA, mogą zmieniać pracę, o ile ich zezwolenie LMA pozostaje ważne. Musisz przedstawić nowemu pracodawcy pismo LMA oraz kartę osoby ubiegającej się o azyl. Pracodawca musi następnie złożyć zaktualizowany **formularz LMA5** w ciągu 21 dni od rozpoczęcia przez Ciebie nowej pracy. Nie musisz składać nowego wniosku o zezwolenie na pracę.

Wytyczne dotyczące LMA: <https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Jeśli termin ważności Twoich dokumentów zbliża się ku końcowi

Jeśli termin ważności Twojej karty IRP, dokumentu o ochronie tymczasowej lub zezwolenia LMA zbliża się ku końcowi, najlepiej rozpocząć proces przedłużenia przed podjęciem nowej pracy. Pozwoli to uniknąć opóźnień lub nieporozumień podczas procesu rekrutacji.

Jeśli pracodawca ma wątpliwości co do zatrudnienia Ciebie

Niektórzy pracodawcy mogą nie znać zasad dotyczących zatrudniania osób objętych ochroną. Możesz pokazać im swoje ważne dokumenty i skierować ich do oficjalnych wytycznych dotyczących zezwoleń imigracyjnych lub dostępu do rynku pracy. Pracodawcy powinni akceptować Twoją kartę IRP, dokument tymczasowej ochrony lub zezwolenie LMA jako potwierdzenie Twojego prawa do pracy.

| Typowe sytuacje i sposoby radzenia sobie z nimi

Wiele osób objętych ochroną w Irlandii napotyka podobne pytania lub trudności, próbując podjąć pracę. Zrozumienie tych sytuacji może pomóc w uniknięciu opóźnień oraz szybkim i bezpiecznym rozwiązaniu problemów.

Jeśli pracodawca prosi o pozwolenie na pracę, którego nie potrzebujesz

Uchodźcy, osoby objęte ochroną uzupełniającą oraz posiadacze tymczasowej ochrony **nie** potrzebują pozwolenia na

pracę. Twoja **karta IRP ze stemplem 4** lub dokument tymczasowej ochrony już daje Ci pełny dostęp do pracy. Jeśli pracodawca poprosi o pozwolenie, możesz wyjaśnić, że Twoje zezwolenie imigracyjne obejmuje prawo do pracy, i skierować go do oficjalnych wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości: <https://www.irishimmigration.ie/>

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl, a pracodawca ma wątpliwości co do Twoich dokumentów

Niektórzy pracodawcy nie znają systemu dostępu do rynku pracy (LMA). Jeśli posiadasz ważne zezwolenie LMA, możesz okazać pismo zezwalające oraz kartę osoby ubiegającej się o azyl. Pracodawcy muszą wówczas wypełnić formularz LMA5 w ciągu 21 dni od daty rozpoczęcia pracy. Jasne wytyczne dla pracodawców są dostępne tutaj:

<https://www.irishimmigration.ie/my-situation-has-changed-since-i-arrived-in-ireland/labour-market-access-permission/>

Jeśli Twoje dokumenty tracą ważność w trakcie zatrudnienia

Jeśli Twoja karta IRP, zezwolenie na ochronę tymczasową lub zezwolenie LMA straci ważność, pracodawca może zawiesić Twoją umowę do czasu potwierdzenia przedłużenia. Aby uniknąć zakłóceń, zacznij proces przedłużania na długo przed datą wygaśnięcia. W Irlandii nie ma opóźnień typowych dla prefektur, ale rozpatrzenie wniosku może nadal zająć trochę czasu.

Jeśli zmienisz adres

Twoje prawo do pracy obowiązuje na terenie całego kraju, ale musisz zgłosić zmianę adresu w urzędzie imigracyjnym. Ważne informacje dotyczące przedłużenia ważności dokumentów lub korespondencja mogą być wysyłane na adres figurujący w ich rejestrze.

W przypadku utraty dokumentów

Zgłoś utratę karty IRP, dokumentu tymczasowej ochrony lub karty osoby ubiegającej się o azyl i złóż wniosek o wydanie duplikatu. W trakcie oczekiwania możesz otrzymać tymczasowe potwierdzenie swojego statusu, które w razie potrzeby możesz okazać pracodawcy. Oficjalne wytyczne dotyczące IRP znajdują się tutaj: <https://www.irishimmigration.ie/irish-residence-permit-irp/>

Jeśli masz problemy w pracy

Masz takie same prawa pracownicze jak każdy inny pracownik w Irlandii. Jeśli napotkasz problemy, takie jak niezapłacone wynagrodzenie, niebezpieczne warunki pracy lub dyskryminacja, możesz zwrócić się o pomoc do organów ustawowych i zaufanych organizacji. Komisja ds. Stosunków Pracy (WRC) udziela porad i rozpatruje skargi:

<https://www.workplacerelations.ie/>

Jeśli pracodawca odmawia zatrudnienia z powodu Twojego statusu

Jeśli spełniasz wymogi prawne dotyczące pracy i posiadasz odpowiednie dokumenty, pracodawcy powinni rozpatrzyć Twoją aplikację tak samo jak każdą inną. Jeśli uważasz, że zostałeś potraktowany niesprawiedliwie ze względu na swój status lub narodowość, możesz zwrócić się o poradę do Irish Refugee Council lub WRC.

Centrum informacyjne Irish Refugee Council: <https://www.irishrefugeecouncil.ie/>

| Gdzie uzyskać pomoc lub więcej informacji

Jeśli potrzebujesz wskazówek dotyczących prawa do pracy, dokumentów lub statusu ochronnego w Irlandii, istnieje kilka zaufanych organizacji i oficjalnych służb, które mogą udzielić jasnych informacji i bezpłatnego wsparcia. Zasoby te są przydatne, jeśli nie masz pewności co do swoich dokumentów, potrzebujesz pomocy w zakresie ich przedłużenia lub masz obawy dotyczące warunków pracy lub zatrudnienia.

Aby uzyskać rzetelną pomoc, możesz skontaktować się z następującymi organizacjami:

- **Biuro ds. Ochrony Międzynarodowej (IPO)** – IPO zajmuje się wnioskami o azyl i udziela oficjalnych informacji na temat statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej oraz zezwolenia na pobyt. Na stronie internetowej biura znajdują

się aktualne informacje dotyczące procedur i dokumentacji. <https://www.ipo.gov.ie/>

- **Departament Sprawiedliwości / Irlandzka Służba Imigracyjna** – jest to oficjalne źródło informacji na temat przepisów imigracyjnych, aktualności dotyczących ochrony tymczasowej, kart IRP, zezwoleń na dostęp do rynku pracy oraz wszystkich informacji związanych z pobytem. <https://www.irishimmigration.ie/>
- **Irlandzka Rada ds. Uchodźców (IRC)** – IRC oferuje porady i praktyczne wsparcie dla uchodźców i osób ubiegających się o azyl, w tym pomoc w zakresie praw pracowniczych, dokumentacji i problemów związanych z zatrudnieniem. <https://www.irishrefugeecouncil.ie/>
- **Centrum Praw Migrantów w Irlandii (MRCI)** – MRCI wspiera pracowników migrujących i udziela porad dotyczących praw w miejscu pracy, wyzysku, dyskryminacji oraz dostępu do zatrudnienia. <https://www.mrci.ie/>
- **Komisja ds. Stosunków Pracy (WRC)** – WRC udziela informacji na temat praw pracowniczych i zajmuje się sprawami dotyczącymi warunków pracy, niezapłaconych wynagrodzeń lub dyskryminacji. <https://www.workplacerelations.ie/>
- **Departament Ochrony Socjalnej** – Departament ten zajmuje się wnioskami o nadanie numeru PPS, opieką społeczną oraz wsparciem związanym z zatrudnieniem. <https://www.gov.ie/en/organisation/departament-of-social-protection/>
- **Informacje dla obywateli** – Informacje dla obywateli zawierają jasne wyjaśnienia dotyczące zezwoleń imigracyjnych, zasad zatrudnienia, pomocy społecznej i usług publicznych. <https://www.citizensinformation.ie/>

Często zadawane pytania

Wielu uchodźców i osób objętych ochroną ma podobne pytania dotyczące pracy w Irlandii. Poniżej znajdują się odpowiedzi na niektóre najczęstsze wątpliwości, wyjaśnione w prosty i praktyczny sposób.

1. **Czy potrzebuję pozwolenia na pracę, jeśli jestem uznanym uchodźcą w Irlandii?**
Nie. Jeśli posiadasz status uchodźcy, Twoja **karta IRP z pieczęcią nr 4** już daje Ci pełne uprawnienia do pracy.
2. **A co z osobami objętymi ochroną uzupełniającą?**
Otrzymujesz również **kartę Stamp 4**, która zapewnia pełny dostęp do rynku pracy.
3. **Czy mogę pracować, jeśli mam ochronę tymczasową?**
Tak. Ochrona tymczasowa daje prawo do pracy od momentu wydania zezwolenia.
4. **Kiedy osoby ubiegające się o azyl mogą pracować w Irlandii?**
Osoby ubiegające się o azyl mogą podjąć pracę dopiero po upływie **sześciu miesięcy**, jeśli nie otrzymali decyzji w pierwszej instancji. Przed rozpoczęciem pracy należy złożyć wniosek i uzyskać **zezwolenie na dostęp do rynku pracy (LMA)**.
5. **Czy mogę pracować, mając tylko kartę osoby ubiegającej się o azyl?**
Nie. Sama karta nie uprawnia do podjęcia pracy. Musisz posiadać zezwolenie LMA.
6. **Czy muszę odnawiać zezwolenie LMA?**
Tak. Twoje prawa do pracy zależą od ważności zezwolenia LMA. Jeśli wygaśnie, musisz je odnowić, aby móc dalej pracować.
7. **Czy mogę swobodnie zmieniać pracodawców?**
Tak. Jeśli posiadasz pieczęć 4, ochronę tymczasową lub ważne zezwolenie LMA, możesz zmieniać pracę bez konieczności ubiegania się o nowe zezwolenie.
8. **Czy stracę pracę, jeśli moje dokumenty stracą ważność?**
Twój pracodawca może zawiesić Twoje zatrudnienie do czasu dostarczenia odnowionych dokumentów. Rozpocznij proces odnawiania z wyprzedzeniem, aby uniknąć przerwy w pracy.
9. **Czy potrzebuję numeru PPS, aby pracować?**
Tak. Wszyscy pracownicy muszą posiadać **numer Personal Public Service (PPS)** do celów podatkowych i ewidencji zatrudnienia.
10. **Co mam zrobić, jeśli zgubiłem lub skradziono mi kartę IRP lub pismo LMA?**
Zgłoś utratę i złóż wniosek o wydanie duplikatu. Do czasu wydania nowego dokumentu może być konieczne przedstawienie tymczasowego dowodu potwierdzającego Twój status.
11. **Gdzie mogę znaleźć oficjalne wytyczne?**
Najbardziej dokładne informacje można znaleźć na stronie internetowej irlandzkiego urzędu imigracyjnego:

| Praktyczna lista kontrolna dla uchodźców przygotowujących się do podjęcia pracy

Ta lista kontrolna pomoże Ci przygotować się do legalnego zatrudnienia w Irlandii. Możesz z niej skorzystać przed złożeniem podania o pracę lub rozpoczęciem nowej pracy.

- Sprawdź swój status prawny i czy uprawnia Cię on do pracy.
Uchodźcy i osoby objęte ochroną uzupełniającą posiadają **pieczęć 4**. Osoby objęte ochroną tymczasową mają pozwolenie na pracę. Osoby ubiegające się o azyl potrzebują **pozwolenia LMA**.
- Sprawdź, czy Twoje dokumenty są ważne.
Upewnij się, że Twoja karta IRP, dokument ochrony tymczasowej lub zezwolenie LMA są aktualne. Odnów je z wyprzedzeniem, aby uniknąć przerw w prawie do pracy.
- Przygotuj dokumenty tożsamości.
Pracodawcy mogą poprosić o paszport, dokument podróży lub dowód osobisty wraz z kartą IRP lub pismem o ochronie tymczasowej.
- Zbierz dokumenty potwierdzające Twoje prawo do pracy.
Obejmuje to kartę IRP z pieczęcią 4, zezwolenie na ochronę tymczasową lub pismo LMA, jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl.
- Złóż wniosek o nadanie numeru PPS, jeśli jeszcze go nie posiadasz.
Numer PPS jest wymagany do celów podatkowych, związanych z zatrudnieniem oraz w ramach usług z zakresu zabezpieczenia społecznego.
Wskazówki: <https://www.gov.ie/en/service/12e6de-get-a-pps-number/>
- Zrób kopie cyfrowe i papierowe wszystkich ważnych dokumentów.
Kopie przydadzą się w przypadku zgubienia, zniszczenia lub gdy będą wymagane podczas ubiegania się o pracę.
- W przypadku przeprowadzki zaktualizuj swój adres w urzędzie imigracyjnym.
Listy dotyczące przedłużenia zezwolenia i oficjalne zawiadomienia mogą przychodzić pocztą, dlatego ważne jest, aby Twoje dane kontaktowe były aktualne.
- Bądź gotowy do okazania dokumentów podczas ubiegania się o pracę.
Pracodawcy muszą zweryfikować Twoją tożsamość oraz prawo do pracy przed zatrudnieniem.
- Jeśli potrzebujesz pomocy, skontaktuj się z zaufanymi organizacjami.
Organizacje takie jak Irish Refugee Council czy Migrant Rights Centre Ireland mogą udzielić Ci wsparcia w kwestiach związanych z dokumentami lub zatrudnieniem.